

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.) SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa K. B. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 28 grudnia 2016 r. sygn. akt I C 115/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że wskazaną w punkcie II kwotę 4.192,87 zł podwyższa do kwoty 4.833,87 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści trzy 87/100 złote);**
- 2. w pozostałym zakresie apelację oddala;**
- 3. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 1.134 zł (jeden tysiąc sto trzydzieści cztery złote) tytułem części kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 4. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki K. B. (1) kwotę brutto 1.284,12 zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt cztery 12/100 złote) oraz kwotę 103,73 zł (sto trzy 73/100 złote) tytułem części kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 5. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu na rzecz adwokata W. M. kwotę brutto 929,88 zł (dziewięćset dwadzieścia dziewięć 88/100 złotych) oraz kwotę 75,13 zł (siedemdziesiąt pięć 13/100 złotych) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

W częściowym uwzględnieniu żądań, jakie poszkodowana w wypadku komunikacyjnym z dnia 20 sierpnia 2011r , K. B. (1) , skierowała przeciwko ubezpieczycielowi jego sprawcy , z tytułu zadośćuczynienia , odszkodowania i renty oraz wnosząc także o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za konsekwencje zdarzenia w jej zdrowiu w przyszłości ; Sąd Okręgowy w Nowym Sączu , wyrokiem z dnia 28 grudnia 2016r :

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę łączną 336 743, 76 zł z ustawowymi od kwot częściowych i w terminach bliżej w wyroku określonych [pkt I],
- przyznał od strony pozwanej na rzecz poszkodowanej świadczenie z tytułu renty bieżącej z racji zwiększanych potrzeb oraz pogorszenia widoków na przyszłość, w kwotach miesięcznych po 4 192, 87 zł , do 10 dnia każdego następującego po sobie miesiąca , począwszy od 1 stycznia 2017r , z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat [pkt II],
- ustalił odpowiedzialność (...) SA za szkody mogące powstać z zdrowiu powódki w przyszłości , pozostające w związku z wypadkiem , którego K. B. (1) była ofiarą [pkt III],
- W pozostałym zakresie powództwo oddalił [pkt IV],
- umorzył postępowanie w części, w jakiej powódka skutecznie cofnęła powództwo [pkt V] ,
- nakazał ściągnąć od strony pozwanej , na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Nowym Sączu sumę 19 253 zł , tytułem części kosztów postępowania [pkt VI] ,
- przyznał ze środków budżetowych Skarbu Państwa - na rzecz pełnomocnika powódki , ustanowionego z urzędu , kwotę brutto 8 856 zł , tytułem wynagrodzenia za pomoc prawna udzieloną reprezentowanej [pkt VII],
- pozostałe koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie zniósł [pkt VIII sentencji wyroku]

Sąd I instancji ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

W dniu 20 sierpnia 2011 roku ,w miejscowości P., doszło do wypadku spowodowanego przez S. K. , jadącego motocyklem marki kawasaki. W wyniku wypadku motocyklista zmarł , a jadąca wraz z nim , jako pasażerka , powódka - doznała ciężkich obrażeń ciała.

Została przewieziona przez pogotowie ratunkowe do Szpitala (...) w N., gdzie po wykonaniu badań zdiagnozowano u niej: uraz wielonarządowy, uraz czaszkowo-mózgowy, krwiaki śródmózgowe, złamanie wybuchowe trzonów kręgow (...) i (...) z prawostronnym wiotkim niedowładem, złamanie otwarte nasady kości piszczelowej prawej, oparzenia i martwicę skóry przedniej powierzchni podudzia i tylnej powierzchni uda prawego, uraz wątroby i śledziony. W szpitalu w N. S. powódka przebywała w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii. Do dnia 5.09.2011 r. powódka była nieprzytomna i zaintubowana. Poddano ją zabiegowi całkowitego chirurgicznego usunięcia śledziony wraz z zatamowaniem krwotoku wewnętrznego. Dnia 6.09.2011 r. wycięto martwiczo zmienioną skórę z okolicy guzowatości piszczeli oraz usunięto tkanki martwicze z oparzonej skóry na prawym podudziu. Nadto zastosowano leczenie zachowawcze, podając silne leki przeciwbólowe. W dniu 13.09.2011 powódka odzyskała przytomność bez logicznego kontaktu. Na dalsze leczenie przewieziono ją do szpitala w T.. Trafiła do oddziału N., gdzie przebywała do dnia 28.09.2011 r. z rozpoznaniem złamania wybuchowe (...) i (...) ze zwichnięciem bocznym (...) i deformacją kyfotyczną. W dniu 19.09.2011 r. powódkę poddano zabiegowi stabilizacji przemasadowej kręgow (...) - (...) (...). Złamanie

podudzia prawego zaopatrzone szyną gipsową. W dniu 28.09.2011 r. powódka została przekazana do Szpitala (...) w N., celem dalszego leczenia.

Powódkę skierowano jednak do szpitala im. J. D. w K. celem rehabilitacji i leczenia rany kończyny dolnej prawej. Powódka opuściła szpital w dniu 22.11.2011 roku w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem leczenia w oddziale rehabilitacyjnym.

Dalsze leczenie powódki miało miejsce w Niepublicznym Z. (...) (...) sp. z o.o. Konsultowała się także ginekologiczne, ginekolog z uwagi na uraz powypadkowy powódki wskazywał na zagrożenie ciąży, poród cesarskim cięciem. Leczenie ginekologiczne, prywatne dotyczyło także zaburzeń w miesiączkowaniu. Powódka odbyła również wizytę w dniu 16.08.2013 roku w Zakładzie O. (...) (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., u neurologa. Leczenie neurologiczne kontynuowała u neurologa R. J. w (...) w N. S., później u neurologa M. B. w K., gdzie rozpoczęła leczenie toksyną botulinową. Za leczenie toksyną nie płaciła, gdyż odbywało się w ramach testów.

Od 1.12.2011r. K. B. (1) odbywała stałą rehabilitację w Niepublicznym Z. (...) Centrum (...) s.c. w N.. Od dnia 1.01.2012 roku zabiegi przeprowadzano dwa razy dziennie. Z czasem zmniejszono ich częstotliwość do raz dziennie w dni powszednie. Powódkę poddawano ćwiczeniom metodą (...), (...), K., M.. Powódka rehabilituje się w tej placówce do chili obecnej. Za jednodniowe zajęcia fizjoterapeutyczne powódka płaciła i płaci po 80 zł. Początkowo zabiegi odbywały się w domu, później do ośrodka (...) powódkę dowoził ojciec.

W związku z istniejącymi dolegliwościami bólowymi, powódka dowożona była w okresie 17.09.2012 do 19.0.2012 i okresie 4.02.2013 do 8.03.2013 oraz okresie od 14.09.2015 do 9.10.2015 roku do Centrum (...) w N. na oddział rehabilitacji dziennej. W ośrodku (...) powódka przeszła też rehabilitację w okresie od 1.06.015 do 15.06.2015 r. Była też rehabilitowana w Centrum (...).

Odbyła również 9 dniowy turnus rehabilitacyjny w Ośrodku (...) S.A. z siedzibą w W. w okresie od 24.04.2012 r. do 8.05.2012. Na zajęcia dowożona była codziennie przez ojca.

W celu poprawy wzorca chodu powódka odbyła w Przychodni (...) w N. zajęcia rehabilitacyjne na bieżni antygravitacyjnej w okresie od 1.08.2013 r. do 26.08.2013 r. Łącznie powódka odbyła 10 treningów i zapłaciła za nie 600 zł.

W dniu 23.07 2012 r. przeprowadzono u powódki badanie rtg, które wykazało o koślawe ustawienie palucha prawego, wysepkę kostną w zakresie paliczka podstawowego palucha, zatarcie powierzchni stawowej podstawy paliczka podstawowego, zmiany zwyrodnieniowej, zmiany zapalne. Skierowano powódkę do ortopedy.

W wyniku przebytej bezpośrednio po wypadku tracheotomii pozostała na szyi poszkodowanej duża i szpecąca blizna. Celem korekty tej blizny przeszła w (...) Szpitalu (...) w K. zabieg chirurgicznego opracowania rany w dniu 04.04.2013 r. Powódce zalecono wizyty kontrolne w poradni otolaryngologicznej.

W dniu 30.07.2013 r. poddano ją badaniu rezonansem magnetycznym w Niepublicznym Z. (...) (...) z siedzibą w K.. Przeprowadzone badanie wykazało u powódki wielomiejscowe ogniska pourazowe uszkodzenia mózgu częściowo o charakterze urazu aksonalnego z największymi zmianami u podstawy płata czołowego po stronie lewej w fazie przewlekłej. Rozpoznano również u powódki cechy atrofii korowo / podkorowej.

Badanie rezonansem magnetycznym kolana wykazało zniekształcenie powierzchni stawowej przedniej części kłykcia bocznego kości piszczelowej.

Z powodu niedowładu prawej części ciała i spastyczności powódka poddała się leczeniu preparatem D.. w K.. (...) trwało od 25.04.2013 roku przez rok czasu, na zabiegi powódkę zawoził ojciec.

Podjęła też leczenie psychologiczno-psychiatryczne.

W momencie wypadku powódka była uczennicą I Liceum Ogólnokształcącego, w N.. Uraz powypadkowy spowodował u niej znaczny stopień nieharmonijności rozwojową, warunkowaną stanem neurologicznym. Po wypadku nie mogła kontynuować nauki szkolnej, została objęta pomocą poradni psychologiczno-pedagogicznej. Objęto ją programem indywidualnego nauczania. Ze względu na znaczną niepełnosprawność Zespół (...) w N. orzekł o potrzebie kształcenia specjalnego K. B. (1) na czas nauki w szkole ponadgimnazjalnej.

W związku z leczeniem i stałą rehabilitacją, w roku szkolnym 2011/2012 korzystała z urlopu w nauce. Szkołę ukończyła dnia 26.04.2013, ale egzamin maturalny złożyła z wynikami negatywnymi. Drugi raz zdawała maturę w 2015 roku, ale także z wynikiem negatywnym. Kolejne podejścia również zakończyły się niepowodzeniem. Powódka nie jest przekonana do podjęcia kolejnej próby zdania matury. Straciła kontakt z rówieśnikami. Planowała podjęcie studiów, ale z uwagi na niemożność pisania prawą ręką i ograniczenia w nauce zrezygnowała z tych planów.

W chwili obecnej ma problemy z przypominaniem sobie słów i precyzyjnym definiowaniem znaczenia pojęć słownych i werbalizowania swoich myśli. Napotyka na utrudnienia podczas powtarzania ogólnych wiadomości z różnych dziedzin nauki. Poniżej przeciętnej dla wieku powódki rozwijają się jej zdolności wzrokowe, co przejawia się w słabej analizie i syntezie wzrokowo - pojęciowej a także w problemach z ujmowaniem powiązań przyczynowo - skutkowych w materiale spostrzeganym wzrokowo. K. B. (1) ze względu na niedowład prawej ręki zmuszona jest posługiwać się lewą ręką co przychodzi jej z trudem. Przed wypadkiem powódka była praworęczna. Wszelkie prace koordynacyjno - ruchowe wykonywane są ze znacznym trudem. Powódka czyta w zwolnionym tempie, nie płynnie, nierytmicznie, dokonując zniekształceń wyrazów. Ma problemy z zapamiętaniem i zrozumieniem szczegółów czytanego tekstu. Podczas słownych wypowiedzi wymaga pomocy i ukierunkowania. Osiągane wyniki wskazują na znaczne problemy i trudności w nauce. K. B. (1) od chwili wypadku potrzebuje znacznie więcej czasu na zastanowienie się, wypowiedź czy interpretację przeczytanego tekstu, a także na powtórzenie materiału i przypomnienie sobie jego treści.

W okresie od 3.09.2012/n do 30.04.2013 r. powódka pobierała indywidualne korepetycje w zakresie przygotowania do egzaminu maturalnego z matematyki za co zapłaciła 2.700 zł. Uczestniczyła też w organizowanych przez (...) Centrum (...) w N. kursach przygotowawczych do egzaminu maturalnego w 2014. W 2014 roku zapisała się do szkoły językowej P. E.. Za kurs zapłaciła 1510 zł. W 2015 roku powódka podjęła dwuletnią naukę w policealnej szkole (...) w N. S., płacąc za kurs 418 zł. W 2016 roku powódka uczestniczyła też w szkoleniu z grafiki komputerowej w ramach projektu: „D. (...) (...) w Centrum (...).

Przed wypadkiem K. B. (1) pasjonowała się fotografią, grą na keyboardzie i modelingiem. Pracowała jako wolontariusz w (...) Centrum (...) w N.. W ramach pomocy odpowiedzialna była za wykonanie dokumentacji fotograficznej z imprez artystycznych przedstawianych i prezentowanych w centrum kultury. W szczególności pomagała w dokumentacji festiwali międzynarodowych, jak: Święto Dzieci G., Międzynarodowy Festiwal (...) Zespołów (...) czy Międzynarodowy F. (...) F. and C.. Jej zdjęcia znalazły się na okładce książki W. K., pt. „Ojciec się zmienia” a także zostały zakwalifikowane do udziału w (...) Konkursie Fotograficznym - „S. (...) 2009 - I. (...)” Dyrektor (...) Centrum (...) w N. w związku z zaangażowaniem zawodowym w pracę w centrum ojca powódki, po przejściu przez niego na emeryturę, zamierzał zatrudnić powódkę do dokumentowania wydarzeń kulturalnych. Wypadek powódki i doznane urazy uniemożliwiły jej podjęcie tej pracy. Na skutek niedowładu prawej dłoni, szczególnie palca wskazującego, powódka nie była też w stanie wykonywać zdjęć standardowym aparatem fotograficznym. W dniu 20.05.2015 roku zakupiła jednak aparat fotograficzny za 1279 zł. Dalej ma trudności w fotografowaniu.

Od dzieciństwa uczyła się gry na keyboardzie, wskutek wypadku musiała tej pasji zaniechać. Uprawiała sporty, pływała, jeździła na łyżwach. Obecnie tylko spaceruje.

Przed wypadkiem pracowała jako modelka w firmie (...). Dnia 22.04.2010 r. wzięła udział w pokazie mody, zorganizowanym w Wyższej Szkole (...) w N.. Ponadto w dniu 6.02.2011 r. prezentowała kreację ślubną na Sądeckich T. (...). Powódka brała również udział w kilku sesjach fotograficznych jako fotomodelka. Urazy powypadkowe uniemożliwiają jej obecnie pracę w zawodach związanych z modelingiem.

Częściowo leczenie specjalistyczne i rehabilitacja była opłacana przez rodziców poszkodowanej. Ponosili oni też koszty dojazdów córki na leczenie i rehabilitację, na wyjazdy rekreacyjne na baseny. Opłacali prywatną naukę w związku z przygotowaniem do matury, zakupywali żywność i utrzymywali powódkę. Zakupywali maści na blizny. Sprawowali opiekę nad powódką. Ponosili koszty terapii psychologicznej. W ramach zbiórek charytatywnych zorganizowanych przez (...) S., osoby bliskie oraz środków z 1%, sfinansowali część zakupów specjalistycznych. Ponieśli też koszty przystosowania mieszkania do potrzeb powódki jako osoby niepełnosprawnej. Wymieniono meble z ostrymi krawędziami. Wykonano remont łazienki ze zmianą na prysznic i montażem uchwytów dla powódki. Powódka przy remoncie nie korzystała ze wsparcia P..

Wykonano remont kapitalny łazienki z dostosowaniem do potrzeb poszkodowanej, przy braku sprawności prawostronnych kończyn. Ponadto w pokoju małym zamontowano szafę na garderobę z drzwiami przesuwными oraz uchwyt do sufitu i urządzenie rehabilitacyjne, a w drzwiach zamontowano drążek gimnastyczny. W dużym pokoju zamontowano (...), urządzenie zamontowane na stoliku oraz łóżko rehabilitacyjne znacznych rozmiarów. Wartość kosztorysowa prac wynosi 9.313,73 zł. W kosztorysie nie policzono: wartość szafy w małym pokoju, uchwytów dla niepełnosprawnych w łazience, wartość łóżka rehabilitacyjnego, wartość podpórki ruchomej w łazience, wartość siedziska za 111,99 zł, wartość drążka gimnastycznego w drzwiach do małego pokoju za 67,97 zł, urządzenia (...) za 799 zł. Do kosztów remontu należałoby doliczyć: siedzisko za 111,99 zł i drążek za 67,97 zł oraz (...) za 799 zł co daje ogólną wartość: 10.092,69 zł.

Od dnia wypadku poszkodowana uskarża się na zaniki pamięci, niesprawność prawej ręki. Nie może niczego napisać, pomalować się, wyżej podnieść ręki w stawie barkowym do wysokości twarzy. Boi się przejść przez ulicę sama. Nie może chodzić na pięcie i ma kłopot ze zgięciem prawej stopy. Przeszkadza jej blizna na prawym podudziu i na brzuchu. Nie może obrócić głowy w kierunku prawego ramienia. Budzi się w nocy i nie może zasnąć. Zjada posiłki z pomocą osoby trzeciej. Nie potrafi posługiwać się łyżką, nie ukroi, nie potrafi przygotować prostego posiłku, wszystkie czystości porządkowe i pranie wykonuje opiekun. Ubiera się i rozbiera z pomocą, wymaga pomocy przy korzystaniu z kąpieli. Cały czas pomagają jej rodzice, matka w czynnościach codziennych, ojciec przy dojazdach na rehabilitację i leczenie. Obecnie powódka nie przyjmuje leków związanych ze schorzeniami neurologicznymi

Obecnie powódka 2-5 razy w tygodniu uczęszcza na zabiegi fizjoterapeutyczne w Centrum (...) w N.. Program zajęć fizjoterapeutycznych obejmuje ćwiczenia (...), (...), ćwiczenia sensomotoryczne oraz kinesiotaping. Pomimo prowadzonych zajęć usprawniających nie udało się ustabilizować stawu skokowego powódki, mięśnie okolicy stawu są przykurczone, nie uzyskano wystarczającego rozciągnięcia powięzi, nadto niedowład prawej kończyny nadal uniemożliwia jej samodzielne funkcjonowanie.

K. B. (1) kontynuuje też rehabilitację samodzielnie w domu, ćwicząc kilka razy dziennie. Korzysta również z rehabilitacji w ramach (...).

Objęta jest również stałym leczeniem chirurgiczno - ortopedycznym i rehabilitacyjnym w (...) Centrum (...) w N.. Została skierowana do porani chirurgii plastycznej, w celu oceny możliwości leczenia blizn, zakwalifikowano ją do zabiegu etapowego wycięcia blizn b.g. prawej. w szpitalu im. R. w K.. Konsultowała się w gabinecie kosmetycznym odnośnie leczenia kwasem hialuronowym blizny na kończynie dolnej prawej z kosztem 6000 zł.

Podjęła w K. w gabinecie psychologa G. G. rehabilitację neuropoznawczą. Sesja terapeutyczna trwa 1 godzinę z częstotliwością raz w tygodniu i kosztem 100 zł.

Powódka została zaliczona przez (...) Zespół (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności do znacznego stopnia niepełnosprawności trwającego od 20.08.2011 r. do 31.01.2013 r. Zakwalifikowano ją także do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia, a także konieczności stałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Decyzją z dnia 5.03.2013 r. Stwierdzono u niej znaczny stopień niepełnosprawności na czas do 31.12.2013 roku. Po mtej dacie jest niezdolną do pracy, wymagającą długotrwałej opieki.

Lekarz orzecznik Zakładu(...) w N., orzekł względem K. B. (1) całkowitą niezdolność do pracy trwającą do 30.11.2014 r. Lekarz orzecznik Zakładu (...) w N., orzekł jej całkowitą niezdolność do pracy trwającą do 30.11.2017 roku. Miesięczna renta poszkodowanej w okresie od 1.11.2011 do 29.02.2012 roku wynosiła netto 540,62 zł, od dnia 1.02.2012 do 28.02.2013 wynosiła netto 597,23 zł, od dnia 1.03.2013 do 28.02.2014 wynosiła netto 610,33 zł, od dnia 1.03.2014 do 28.02.2015 wynosiła netto 619,50 zł, od dnia 1.03. (...) do 29.02.2016 wynosiła netto 643,02 zł, od dnia 1.03.2016 do 30.09.2016 wynosiła netto 644,63 zł.

Na terenie Powiatu (...) nie spotyka się ofert pracy dla osób bez żadnych kwalifikacji. Dlatego UP organizuje szkolenia zawodowe dla zdobycia kwalifikacji.

Koszt 1 godziny podstawowych usług opiekuńczych w parafii św. K. w N. S. wynosił w 2014 roku 10,40zł. Koszt 1 h specjalistycznych usług opiekuńczych wP. (...) w N. S. obejmujących wykonanie rehabilitacji wynosił 16 zł w 2014 roku.

W badaniu powódki biegli stwierdzili: na brzuchu w linii środkowej ciała blizna długości około 19cm, nad wcięciem szyjnym mostka, blizna po tracheotomii o średnicy około 2cm, na skórze klatki piersiowej nad prawą piersią blizna po drenażu około 1,5cm, na grzbiecie w linii środkowej ciała blizna pooperacyjna długości 28cm, na przedniej powierzchni podudzia prawego blizna wielokształtna, pozaciągana o wymiarach 9x16cm przebarwiona troficznie, na bocznej powierzchni prawego uda blizna o wymiarach 24x8cm, kończyna górna prawa w ustawieniu przymusowym, przykurcz zgięciowy w stawie łokciowym do kąta 70°, nadgarstek prawy w przykurczu łokciowym, palce w przykurczu dłoniowym. Bark prawy wyraźnie obniżony, łopátka prawa - brzeg przyśrodkowy wyraźnie odstający. Mięśnie obręczy barkowej po stronie prawej w zaniku. Stopa prawa w ustawieniu końskim, paluch w zgięciu grzbietowym w stosunku do pozostałych palców, w stawie skokowym ruchy na poziomie sprężynowania. Niewielka niestabilność przednio-tylna kolana prawego oraz boczna. W badaniu neurologicznym stwierdzono niedowład wszystkich mięśni prawej połowy twarzy, niedowład kończyny górnej prawej typu spastycznego, nasilony znacznie dystalnie, niedowład kończyny dolnej prawej nasilony dystalnie, zaburzenia chodu i równowagi. W badaniu psychologicznym stwierdzono zaburzenia poznawcze w postaci zaburzeń pamięci. Powódka ma bardzo ograniczoną możliwość uczenia się nowego materiału, występują także luki w pamięci dotyczące własnego życia. Zaburzone jest bardziej złożone abstrahowanie (myślenie). Ma trudności w zakresie posługiwania się językiem. Obniżony jest ogólny poziom poznawczy.

K. B. (1) nie ma planów na przyszłość, próbuje zdać maturę pomimo deficytów poznawczych co jej się nie udaje i nie pociąga to za sobą modyfikacji oczekiwań, krytycyzm odnośnie własnego funkcjonowania i jej poziom adaptacji do niepełnosprawności są więc obniżone. Obecny jest lęk przed wychodzeniem z domu.

W związku z wypadkiem powódka doznała obrażeń ciała: urazu czaszkowo-mózgowego z krwiami śródmożgowymi w obu płatach czołowych, w lewej części mostu, w lewym wzgórzu i w prawej półkuli mózgu okolicy ciemieniowej, złamania wybuchowego trzonów kręgow (…), (…), złamania otwartego nasady kości piszczelowej prawej, oparzenia z martwicą skóry przedniej powierzchni podudzia i tylnej powierzchni uda prawego, urazu wątroby i pęknięcia śledziony z następowym jej usunięciem. U K. B. (1) nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu w następstwie wypadku z dnia 20.08.2011 roku z powodu: urazu czaszkowo-mózgowego z następowymi zaburzeniami funkcji poznawczych - 50% (poz. 9b), niedowładu prawej kończyny górnej na granicy jej dysfunkcjonalności - 35% (poz. 5e), niedowład kończyny dolnej prawej -10% (poz. 5e), przykurcz łokcia prawego - 20% (poz. 119a), przykurcz nadgarstka prawego - 25% (poz. 13 lb), niestabilność kolana prawego -10% (poz. 156), złamanie wybuchowe trzonów kręgow (…), (…), z następowym usztywnieniem kręgosłupa w odcinku od (...) do (...) - 25% (poz. 90b), złamanie nasady kości piszczelowej prawej - 10% (poz. 158a), utrata śledziony z następowymi zrostami otrzewnej - 30% (poz. 7lb), blizny szpecące - 30% (poz. 19b). Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 245%. Z perspektywy czasowej brak szans na istotną poprawę jej stanu zdrowia.

Poszkodowana wymagała i wymaga rehabilitacji ruchowej i neuropoznawczej, która do chwili obecnej nie jest zakończona. Rehabilitacja u powódki ma charakter szczególnie skomplikowany zwłaszcza neuropoznawcza z uwagi na rozlane uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego przed pełnym podjęciem funkcji płatów czołowych. W chwili obecnej z uwagi na ograniczenia ruchowe powódki, dysfunkcjonalność kończyny górnej prawej, a także zaburzenia

funkcji poznawczych, nauka zawodu oraz podjęcie pracy zarobkowej nie jest możliwe. Jej codzienna aktywność zasadniczo sprowadza się do rehabilitacji i do częściowego wykonywania czynności związanych z samoobsługą. Z uwagi na rozległość uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego kwestia przeżywania cierpień psychicznych i fizycznych ma charakter ograniczony, nie mniej odczuwa ona dolegliwości bólowe ze strony narządu ruchu. Z uwagi na uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego ma znacznie ograniczone możliwości uczenia się nowego materiału.

Wymaga rehabilitacji ruchowej około 3 razy w tygodniu i rehabilitacji neuropoznawczej realizowanej codziennie z zastosowaniem odpowiednich komputerowych programów do tego przeznaczonych. Zalecana rehabilitacja ma służyć jedynie utrzymaniu uzyskanych rezultatów. Powrót do stanu sprzed wypadku jest niemożliwy. Rozważanie operacji plastycznych u powódki jest przedwczesne. Wymaga również codziennej opieki i pomocy osób trzecich w większości czynności życia codziennego takich jak przygotowanie i spożywanie posiłków, zrobienie zakupów, utrzymanie higieny osobistej, utrzymanie czystości w otoczeniu oraz ciągłości funkcjonowania miejsca zamieszkania w wymiarze od 6 do 8 godzin na dobę od chwili wypadku. Stan ten nie zmieni się w przyszłości. Niezbędne jest dostosowanie miejsca zamieszkania dla osoby niepełnosprawnej. Powódka mogła być leczona w ramach powszechnego ubezpieczenia w (...), natomiast prowadzenie rehabilitacji odpłatnej poza limitami wynikającymi z powszechnego ubezpieczenia w (...) jest uzasadniona ciężkością doznanych obrażeń.

Poszkodowana nie jest zdolna do odbywania podróży publicznymi środkami komunikacji miejskiej. Wymaga rehabilitacji poznawczej, natomiast z uwagi na ciężki charakter obrażeń ośrodkowego układu nerwowego udzielanie jej korepetycji było przedwczesne, niedostosowane do funkcji poznawczych, zatem nie można ich uznać za uzasadnione, ponieważ był to ciężar nieadekwatny do jej możliwości. Leczenie następstw wypadku nie zostało zakończone.

W części wstępnej, bardzo obszernych redakcyjnie rozważań prawnych, Sąd wskazał podstawę materialną odpowiedzialności strony pozwanej za szkody doznane w wypadku przez K. B. (1) [której zasada nie była przez ubezpieczyciela sprawcy kwestionowana].

W kolejnej ich części, odwołując się do normy art. 445 § 1 kc i po omówieniu przesłanek zastosowania tego przepisu, oceniając fakty dotyczące rozmiaru krzywdy po stronie powódki, uznał, że suma właściwie rekompensującą jej uszczerbek niemajątkowy jest łączna kwota 650 000 złotych.

Uwzględnwszy świadczenie z tego tytułu, które dotąd zostało jej wypłacone przez stronę przeciwną [320 000 zł], pokrzywdzona, zdaniem Sądu I instancji, może skutecznie dochodzić dodatkowego zadośćuczynienia w wymiarze 330 000 złotych.

Wskazując na uregulowanie zawarte w art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r O ubezpieczeniach obowiązkowych [...] { DzU Nr 124 poz. 1152}, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że właściwe określenie rozmiaru tego uszczerbku powódki możliwe było już przez ubezpieczyciela w ramach postępowania likwidacyjnego, a zatem pozostawał on w opóźnieniu z jego właściwą realizacją już w dniu następnym po upływie terminu wskazanego w tym przepisie. Wobec tego, że żądanie takie, w zakresie kwoty 500 000 złotych, K. B. zgłosiła pozwanemu zakładowi ubezpieczeń 6 lutego 2012r odsetki od sumy 300 000 złotych [wobec dokonanej wcześniej dobrowolnej wypłaty części świadczenia] Sąd I instancji przyznał od 8 marca 2012r. W pozostałym zakresie ilościowym dodatkowo przyznanej kwoty, początkowy termin płatności odsetek został określony na dzień następny po upływie trzydziestodniowego terminu liczonego od daty doręczenia ubezpieczycielowi pisma rozszerzającego żądanie o dalszą kwotę z tego tytułu [z daty 2 kwietnia 2012r]

Kolejną część rozważań, Sąd Okręgowy poświęcił ocenie zasadności roszczeń odszkodowawczych.

Po powołaniu ogólnych uwag dotyczących ukształtowanych przez orzecznictwo ram zastosowania art. 444 § kc uznał, że zasadnie dochodzi ona od strony przeciwnej części kosztów, które były niezbędne dla dostosowania dla jej aktualnych potrzeb, pomieszczeń mieszkalnych. Za aprobowaną przez siebie opinią biegłego z zakresu budownictwa ocenił, że podlegający wyrównaniu przez stronę przeciwną koszt z tego tytułu zamyka się w kwocie łącznej 9 493,

69 zł. Po uwzględnieniu tego co ubezpieczyciel już wcześniej wypłacił poszkodowanej [2 749,93 zł] , należna jest poszkodowanej , jego zdaniem , pozostała część świadczenia czyli 6 743, 76 zł .

Odsetki od niego zostały przyznane od dnia 3 grudnia 2016r czyli od kolejnego dnia po upływie trzydziestodniowego terminu , w którym ubezpieczyciel otrzymał odpis opinii biegłego, w której określone zostały koszty prac adaptujących pomieszczenia mieszkalne.

Przechodząc do oceny roszczeń dochodzonych przez K. B. (1) z tytułu skapitalizowanej oraz bieżącej renty z racji zwiększonych potrzeb oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość,także i one ocenił jako częściowo usprawiedliwione.

Rozpoczynając tę ocenę od analizy normatywnej treści podstawy ich przyznania - art. 444 §2 kc przyjął , iż powódka niezasadnie dochodzi świadczenia z tytułu renty skapitalizowanej.

Analizując skalę poniesionych przez nią wydatków na leczenie , rehabilitację oraz tych , ponoszonych na niezbędną [także obecnie] powódce opiekę osób trzecich [którą w praktyce realizowali i realizują jej rodzice] , rozmiaru ilościowego , dochodzonego z tego tytułu roszczenia oraz tego , co do zamkniętego okresu [pomiędzy 27 stycznia 2014r do 31 grudnia 2016r , wypłaciła powódce strona przeciwna [różnica pomiędzy wielkościami 103 92,36 zł a wypłaconą ogółem 136 780 zł], Sąd stanął na stanowisku , iż powódka nie może z tej podstawy ubiegać się wobec ubezpieczyciela sprawcy wypadku jakiegokolwiek sumy, skoro tak identyfikowana szkoda uległa już wcześniej wyrównaniu.

W odniesieniu natomiast do renty bieżącej uznał , iż jest ona należną poszkodowanej w wymiarze miesięcznym po 4 192, 87 zł.

Na te wielkość złożyło się kilka elementów składowych , a to :

- równowartość najniższego wynagrodzenia w roku 2016r, która ma stanowić , zdaniem Sądu , ekwiwalent kosztów codziennej opieki na powódką , jaka , pozostaje niezbędną w jej aktualnym stanie zdrowia , w wymiarze 7 godzin dziennie ,
- równowartość utraconych przez K. B. (1) na skutek następstw wypadku zarobków , których skalę określiła ona w dochodzonym , wiążącym dla Sądu orzekającym , rozmiarze 711, 06 zł miesięcznie ,
- comiesięczny koszt związany z kontynuowaną rehabilitacją- 894 zł , który uwzględnia także to , iż część zabiegów poszkodowana odbywa w ramach (...),
- koszt rehabilitacji neuropoznawczej , realizowanej w K. – 400 złotych ,
- koszt dojazdów na tę rehabilitację miejsca zamieszkania powódki 728, 81 zł ,

Wobec tego , że z wniosków niekwestionowanych przez strony opinii biegłych, wynika konieczność dalszego leczenia operacyjnego powódki oraz kontynuowania procesu rehabilitacji po to , aby przynajmniej zachować aktualny stan jej zdrowia , w warunkach trwałego uszczerbku w nim , określonego w łącznym wymiarze na 245 % , Sąd Okręgowy za usprawiedliwione uznał także żądanie ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przeszłość za szkody mogące powstać u ofiary wypadku , pozostając w związku ze zdarzeniem drogowym z sierpnia 2011r.

Postawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania była norma art. 100 kpc.

Apelację od tego orzeczenia złożyła tylko powódka , obejmując jej zakresem punkty II i IV jego sentencji.

W ramach wniosku środka odwoławczego postulowała jego zmianę, w takim zakresie w jakim Sąd I instancji rozstrzygnął o żądaniu przyznania świadczenia z tytułu renty bieżącej z tytułu zwiększonych potrzeb oraz ograniczenia widoków powodzenia na przeszłość.

Zdaniem skarżącej świadczenie to , w porównaniu z jego rozmiarem zasądzonym zaskarżonym orzeczeniem na poziomie 4 192, 87 złotych miesięcznie , powinno zostać powiększone o dalszą kwotę 1 101złotychw skali miesiąca .

Wniosła również o obciążenie przeciwnika procesowego kosztami postępowania apelacyjnego albo też przyznanie kosztów zastępstwa z urzędu , pełnomocnikowi powódki ze środków budżetowych Skarbu Państwa.

Apelacja została oparta na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie , a to art. 233 §1 kpc w zw z art. 328 §2 kpc.

Realizacji tego zarzutu skarżąca upatrywała w tym , że Sąd Okręgowy dokonał oceny zgromadzonych w sprawie dowodów w sposób newszechstronny. Następstwem tej wady było niepoprawne przezeń przyjęcie , że:

a/ kwota 1459 złotych netto miesięcznie jest wystarczająca [począwszy od 1 stycznia 2017r dla pokrycia kosztów codziennej opieki nad powódką, w sytuacji , gdy jej wymiar to 8 godzin w skali dnia , co potwierdzili opiniujący w sprawie biegli.

Zdaniem apelującej Sąd I instancji powinien był także uwzględnić to , że od początku 2017r minimalna stawka godzinowa to 13 złotych.

Nieprawidłowością Sądu w zakresie ustaleń , która przełożyła się także na niepoprawne zastosowanie prawa materialnego było to , iż nietrafnie nie uwzględnił on jako elementu składającego się na ogólny rozmiar świadczenia z tytułu tej renty kosztów opieki nad K. B. (1) przez cztery godzinny w ciągu dnia , podczas czterech w skali miesiąca wizyt jej w K. , w ramach rehabilitacji neuropoznawczej,

- naruszenia prawa materialnego , a to art. 442§2 , jako konsekwencji zaniżenia przez Sąd wysokości bieżącego świadczenia rentowego , które było wynikiem opisanych wyżej pominięć składników , które na nie powinny się składać , w sytuacji , kiedy świadczenie rentowe obejmuje okres począwszy od 1 stycznia 2017r .

Przed rozpoznaniem apelacji przez Sąd II instancji, powódka , w piśmie procesowym z dnia 23 lutego 2017r, rozszerzyła żądanie pozwu , domagając się przyznania na swoją rzecz , tytułem renty bieżącej , należnej jej od początku 2017r dodatkowych kwot , płatnych od 1 stycznia 2017r , w wymiarach :

a/ 103 , 31 zł , wraz z odsetkami począwszy od 1 marca 2017r ,

b/ 763, 33 zł wraz z odsetkami od tej samej daty i

c/ 208 zł z tak samo liczonymi odsetkami.

Postulowała ponadto zasądzenie na swoją rzecz , od zakładu ubezpieczeń , kosztów postępowania albo przyznanie należnego wynagrodzenie pełnomocnikowi , ustanowionemu dla niej z urzędu ze środków Skarbu Państwa.

Jak wynika z uzasadnienia rozszerzonego żądania, powodem dla którego zdecydowała się je sformułować był fakt ,że począwszy od 2017r wzrosło minimalne wynagrodzenie do poziomu 2 000 [brutto] miesięcznie.

Wobec tego ponieważ elementem składającym się na świadczenie rentowe było także utracone przez powódkę , na skutek konsekwencji wypadku wynagrodzenie , to przy uwzględnieniu tego , co uzyskuje ona co miesiąc , jako świadczenie rentowe (...) , powinna dodatkowo otrzymywać [w ramach renty 103 , 31 zł] porównując obydwie te wielkości z tym , jaką sumę zaliczył z tego źródła do świadczenia rentowego Sąd I instancji w zaskarżonym wyroku [711, 06 zł miesięcznie]

Kolejny element rozszerzenia został przez powódkę powiązany ze zwiększeniem od początku 2017r minimalnej stawki godzinowej [13 zł] co jej zdaniem usprawiedliwia ubieganie się o przyznanie zwiększonych świadczeń składających się

ogółem na rentę wyrównawczą , a mających swoją podstawę w ponoszonych kosztach codziennej opieki, sprawowanej przez osiem godzin w skali dnia , w ciągu całego roku oraz tej , która jest realizowana podczas czterokrotnych miesięcznie wizyt w K. , po 4 godziny w ramach każdej.

Ogółem, w ocenie K. B. (1), te zmiany okoliczności faktycznych uprawniają ją do tego , aby ubiegać się o szersze ilościowo świadczenie rentowe, w wymiarze miesięcznym 1 074, 64 zł , w porównaniu z tym świadczeniem , które z tego tytułu zostało zasądzone w zaskarżonym wyroku Sądu Okręgowego.

Odpowiadając na apelację strona przeciwna domagała się jej oddalenia jako nieuzasadnionej oraz obciążenia powódki należnymi zakładowi ubezpieczeń kosztami postępowania apelacyjnego.

W pierwszym rzędzie należy wskazać , że uwzględnwszy zakres zaskarżenia wyroku Sądu I instancji dalsza część rozważań i ocen prawnych Sądu Apelacyjnego będzie odnosiła się wyłącznie do kwestii , które będą doniosłe dla oceny poprawności tej części rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego , która jest objęta zakresem środka odwoławczego.

Zagadnieniem do którego należy odnieść się w pierwszej kolejności jest to , jakie znaczenie dla oceny wyroku z dnia 28 grudnia 2016r ma rozszerzenie przez powódkę żądania w postępowaniu apelacyjnym.

Zgodnie z normą art. 383 kpc tego rodzaju rozszerzenie , na tym etapie postępowania , nie jest dopuszczalne chyba , że zostaną spełnione warunki od jakich ustawodawca , wyjątkowo , uzależnia tego rodzaju uprawnienie po stronie czynnej procesu.

Zgodnie z jego wolą zmiana taka, o ile wynika ze zmiany okoliczności faktycznych, w okresie po zamknięciu rozprawy przed Sądem I instancji, a data wydawania rozstrzygnięcia przez Sąd instancji wyższej, w wyniku rozpoznania apelacji jest możliwa , dotycząc zarówno zmiany o charakterze przedmiotowym [rodzajowym] jak i ilościowym.

Analiza treści uzasadnienia jakim posłużyła się K. B. (1) by uzasadnić postulat rozszerzenia żądania w piśmie procesowym z dnia 23 lutego 2017r wskazuje , że o taką właśnie, ilościową zmianę w tym przypadku chodzi przy zachowaniu tożsamości rodzajowej roszczenia. Poszkodowana domaga się bowiem zwiększenia rozmiaru bieżącego świadczenia rentowego , należnego jej od 1 stycznia 2017r , o sumy wskazane w treści rozszerzenia.

Tak skonstruowane żądanie musi zostać ocenione jako niedopuszczalne , nie mieszcząc się w hipotezie normy art. 383 kpc.

Należy bowiem wskazać , że świadczenie , którego dotyczy , ma charakter świadczenia powtarzającego się , mającego być płatnym przez zakład ubezpieczeń comiesięcznie do 10 dnia każdego okresu miesięcznego po 1 stycznia 2017r.

Skoro tak , to zgodnie z końcowym fragmentem powołanej normy, możliwość skutecznego zgłoszenia żądania rozszerzającego przed Sądem II instancji może odnosić się tylko do świadczenia tego rodzaju za kolejne [zakończone] okresy , które nastąpiły po zamknięciu rozprawy przed Sądem I instancji, a przed zakończeniem postępowania odwoławczego

Tymczasem powódka nie odwołuje się do tego rodzaju podstawy zgłoszenia tego żądania, a w istocie za jego pośrednictwem zmierza do skorygowania [zwiększenia] świadczenia rentowego w porównaniu z tą jego wysokością miesięczną , począwszy od 1 stycznia 2017r , którą w zaskarżonej apelacją części wyroku , ustalił Sąd Okręgowy w Nowym Sączu.

Tak motywowane rozszerzenie , wykracza poza granice hipotezy art. 383 kpc i wobec tego jest z przyczyn formalnych niedopuszczalne.

Kolejnym, związanym z taką jego oceną zagadnieniem jest to, w jaki sposób Sąd rozpoznając apelację ma odnieść się do tego rodzaju rozszerzenia.

Zauważając , że w tym zakresie poglądy orzecznictwa są rozbieżne , Sąd Apelacyjny, w składzie rozstrzygającym sprawę , stoi na stanowisku , że formalna niedopuszczalność rozszerzenia nie prowadzi do odrzucenia apelacji w tym zakresie.

Skutkiem tej bezskuteczności jest natomiast to , że Sąd rozpoznający apelację nie bierze go pod uwagę , w ramach oceny instancyjnej rozstrzygnięcia Sądu niższej instancji.

/pogląd taki ma swoje potwierdzenie w wypowiedzi Sądu Najwyższego, zawartej w judykacie z 22 czerwca 2001, sygn.. I PZ 22/01 , powołanym za zbiorem L.. /

Przechodząc do oceny apelacji powódki , Sąd Apelacyjny uznaje , iż jest ona w części uzasadniona ., prowadząc do zmiany objętego nią wyroku Sądu Okręgowego, w sposób wskazany w pkt 1 sentencji wyroku Sądu II instancji.

Tak jak wskazano wcześniej , zakres środka odwoławczego K. B. (1) ograniczony został do tej części rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego , która dotyczy wysokości bieżącego świadczenia rentowego z tytułu pogorszenia jej sytuacji życiowej oraz ograniczenia widoków powodzenia na przyszłość.

Wbrew pierwszemu , procesowemu zarzutowi apelacji, Sąd I instancji dokonując ustaleń doniosłych dla rozstrzygnięcia, nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów.

To że powódka inaczej interpretuje ustalone w sprawie fakty , szczególnie te, dotyczące rzeczywistych kosztów związanych z niezbędną jej codziennie opieką i na tej podstawie uznaje , że skala refundacji tychże przez podmiot zobowiązany do wypłaty świadczenia rentowego powinna wyższa , nie oznacza realizacji stawianego zarzutu.

Obowiązkiem strony , która ów zarzut powołuje, jest wskazanie , w odwołaniu się do konkretnych dowodów, na czym polega nieprawidłowość postępowania Sądu w zakresie ich oceny i dlaczego danie wiary jednym a odmowa tej cechy innym dowodom , nie da się pogodzić z zasadami doświadczenia życiowego i [lub] regułami logicznego rozumowania. Tego rodzaju polemicznego procesu , opartego na tych zasadach, w ramach postawionego zarzutu, skarżąca nawet nie próbuje podjąć .

Wobec tego oparty na innej konstrukcji zarzut nie może zostać uznany za trafny.

Skoro tak, to ustalenia faktyczne przyjęte przez Sąd Okręgowy jako podstawa orzeczenia , jako poprawne i kompletne Sąd II instancji przyjmuje za własne.

W związku z argumentacją , która znalazła się w motywach omówionego zarzutu, należy zwrócić uwagę [mimo , że zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 316 §1 kpc nie został podniesiony] , iż Sąd był związany stanem sprawy na datę zamknięcia rozprawy [14 grudnia 2016r]. Nie mógł zatem , ustalając wysokość bieżącego świadczenia rentowego uwzględnić tych wszystkich zmian , które zaczęły obowiązywać po 1 stycznia 2017r , na które skarżąca powołuje się w środku odwoławczym , na nich budując krytykę procesową ustaleń, będących podstawą faktyczną ocenianego wyroku.

Ma natomiast w części rację apelująca, gdy ponosi zarzut naruszenia prawa materialnego.

Oto bowiem z prawidłowo dokonanych ustaleń , Sąd I instancji wyciągnął nie do końca prawidłowe wnioski prawne z punktu widzenia określenia wysokości bieżącego świadczenia rentowego należnego K. B. (1).

Jako jeden ze składników wyznaczających rozmiar ilościowy tego świadczenia należnego powódce Sąd I instancji przyjął kwotę minimalnego wynagrodzenia / netto/ za rok 2016 / kwota 1459, 48 zł / , które miało rekompensować koszt codziennej opieki nad poszkodowaną w wypadku, którą realizują rodzice skarżącej.

U podstaw takiego założenia znalazło się przyjęcie średniej liczby godzin takiej opieki, która według niekwestionowanej przez strony opinii biegłych lekarzy jest uzasadniona na poziomie od sześciu do ośmiu godzin , w skali dnia.

To w ocenie Sądu I instancji , przy założeniu , że na nią opiekunowie powódki poświęcają siedem godzin, ta właśnie kwota odpowiada ogólnemu kosztowi takiej opieki.

Stanowisko to trafnie , chociaż nie w pełnym zakresie , jest kwestionowane przez skarżącą.

Trzeba zwrócić uwagę , że sama powódka , domagając się zasądzenia świadczenia rentowego, uznawała , że koszt z nią związany powinien stanowić iloczyn ośmiu godzin dziennie i stawki 10 złotych za godzinę takiej opieki.

Wychodząc z tego założenia nie można było , jak uczynił to Sąd Okręgowy , w sposób usprawiedliwiony przyjąć , że wysokość świadczenia należnego skarżącej z tego tytułu, należy powiązać z minimalnym wynagrodzeniem, gwarantowanym ustawowo w 2016r za pracę na podstawie umowy zawieranej przez pracowników najemnych.

Abstrahuje ono bowiem w zupełności od tego , iż w przypadku K. B. opiekę sprawują nad nią rodzice , którzy nie świadczą jej na podstawie umowy o pracę , a przede wszystkim , iż swoje obowiązki , w rozważanym zakresie , wykonują wobec córki także w dniach ustawowo wolnych od pracy , a zatem w większym wymiarze niż ten , który jest wynagradzany kwotą , którą przyjął jako miernik Sąd I instancji.

W konsekwencji, przyjęty składnik sumy , która łącznie z innymi składa się na świadczenie rentowe należne poszkodowanej, rozmiąca się tym samym z właściwą sumą rekompensaty rzeczywistych kosztów z taką opieką związanych , które w formie tego świadczenia okresowego obciążać powinny ubezpieczyciela sprawy wypadku.

Właściwszy z punktu widzenia określenia jej kosztów rzeczywistych, jest mechanizm do którego odwoływała się w sporze powódka , , wiążąc jego wysokość z ilością godzin w każdym spośród średnio- 30 dni miesiąca i stawką 10 złotych za godzinę opieki , która jest stawką właściwą zważywszy właśnie dlatego , iż faktycznie czynności te podejmują rodzice poszkodowanej, a nie podmiot profesjonalny realizujący zawodowo tego rodzaju usługi opiekuńcze, co wiązać by się musiało z jej stosownym zwiększeniem powiązaniem chociażby ze stałymi kosztami wynikającym ze statusem pracowniczym osoby opiekuna.

Wobec tego , aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego , iż opieka dzienna nad powódką zajmuje 7 godzin ,przyjmując będzie realizowana w sposób dotychczasowy, przez 30 dni w miesiącu usprawiedliwia przyjęcie , że koszt tej opieki w skali miesiąca zamyka się sumą 2100 złotych , a nie jak ocenił to Sąd I instancji 1459, 48 zł.

Dlatego też , przy uznaniu , że pozostałe , uznane przez Sąd Okręgowy składniki tworzące to świadczenie, zostały określone poprawnie , należna K. B. (1) kwota z tytułu renty bieżącej , poczynwszy od 1 stycznia 2017r , zamyka się wielkością 4 833, 87zł.

Pozostałe argumenty środka odwoławczego skarżącej, zmierzające do zakwestionowania wysokości comiesięcznej renty nie są usprawiedliwione , wobec czego w pozostałym zakresie jej apelacja nie jest zasadna.

Nie ma ona bowiem racji gdy, w ramach zarzutu naruszenia art. 444§2 kc wskazuje , że podstawą do wyliczenia wysokości tego świadczenia powinno być osiem [a nie siedem] godzin w skali dnia.

Jeszcze raz odwołując się do opinii biegłych , którzy określili ten niezbędny czasokres szacunkowo we wskazanych wyżej granicach , przyjęcie przez Sad I instancji godzin siedmiu było właściwe.

Ocena ta jest tym bardziej usprawiedliwiona , jeżeli weźmie się pod rozwagę , że w motywach apelacji skarżąca nie powołuje żadnego rzeczowego argumentu za tym , że powinno to być godzin osiem.

Nietrafnie neguje także apelująca stanowisko prawne Sądu Okręgowego , zgodnie z którym składnikiem wyznaczającym również rozmiar ilościowy bieżącego świadczenia rentowego nie może by koszt opieki nad poszkodowaną w czasie przejazdów i odbywania przez nią w K. rehabilitacji neuropsychologicznej.

Tego rodzaju opieka mająca miejsce przez 4 godziny , cztery razy w miesiącu, jest realizowana bowiem w miejsce tej , która wykonywana byłaby w miejscu zamieszkania przez rodziców, tym bardziej , że [co niesporne pomiędzy stronami] także podczas tej rehabilitacji także oni te czynności opiekuńcze realizują.

Z podanych przyczyn , w uznaniu apelacji za częściowo uzasadnioną Sąd II instancji orzekł jak w punkcie 1 i 2 wyroku , na podstawie art. 386 §1 kpc oraz 385 kpc.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd, stosując art. 100 kpc koszty te pomiędzy stronami wzajemnie rozdzielił uwzględniając to , w jakim zakresie środek odwoławczy powódki został oceniony jako zasadny.

Ponieważ wartość przedmiotu zaskarżenia została określona na kwotę 13 212 złotych, a apelacja została uwzględniona 58 % [641 zł x 12] : 13 212 zł , powódka jest zobowiązana ponieść koszty zastępstwa procesowego drugiej strony w wymiarze 42 % czyli 1134 zł . Natomiast wynagrodzenie [brutto] ustanowionego dla niej pełnomocnika z urzędu , powiększone o koszty przejazdu do siedziby Sądu Odwoławczego , określone w przedłożonym spisie / 680 akt / obciążają w 58 % ubezpieczyciela, a pozostałą ich część zobligowany jest pokryć Skarb Państwa [pkt 3, 4 i 5 sentencji wyroku]

SSA Grzegorz Krężolek SSA Józef Wąsik SSA Paweł Czepiel